

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XII. De Generatione Antichristi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

TERTIA sententia est Hippolyti martyris in oratione de consummatione mundi, & aliorum quorundam; characterem bestiae futurum, non uti signo crucis, sed illud potius execrari & abolere. In quo egregie Antichristum praecurrunt Calvinistae. Crediderim ego, etiam positivum characterem excogitandum ab Antichristo, sicut Christus habet signum Crucis omnibus notum; sed ignorari, quisnam sit iste character, donec Antichristus veniat, sicut de nomine diximus.

CAPVT XII.

De generatione Antichristi.

VANTVM ad quintum, de generatione Antichristi, sunt quaedam aperte erronea à quibusdam asserta: quaedam probabilia: & quaedam explorata ac certa. PRIMVM ergo, de Antichristo plures errores fuerunt olim. PRIMVS, quod Antichristus sit nasciturus de virgine opera Diaboli; quomodo Christus de Virgine natus est, opera Spiritus sancti.

Refert hunc errorem auctor opusculi de Antichristo, quod habetur sub nomine Augustini in fine tomi IX. quod opusculum probabile est esse Rabani; certe Augustini esse non potest. Error est manifestus; nam producere hominem sine semine viri, est opus solius Dei, qui potest supplere omnes efficientes causas; quia ipse est solus infinitae virtutis; & continet virtualiter omnem perfectionem creaturarum. Diabolus autem qui creatura est, potest quidem mira opera facere, applicando celerrimè actiua passivis: At supplere virtutes actiuas causarum non potest. Quare S. Augustinus in epist. 3. ad Volusianum, dicit; nasci de Virgine, tale miraculum fuisse in Christo, ut maius à Deo expectari non poterit.

Non esset tamen error, si quis diceret, Antichristum nasciturum ex Diabolo, & muliere, eo modo, quo dicuntur quidam nati ex incubis demonibus. Nam etsi Diabolus non possit per se sine semine viri hominem producere, tamen bene potest in corpore assumpto in forma mulieris exercere cum viro actum carnalem, & semen recipere; ac deinde ipse idem in forma viri cum muliere similem actum exercere, & semen

semen

semen à viro acceptum in uterum mulieris iniicere, & eodem hominem gignere. Testatur hoc Augustinus lib. 15. de ci. Dei, cap. 23. & addit, tanta experientia id comprobatum est, ut adhuc velle negare impudentiæ videatur.

SECUNDVS error fuit B. Martyris HIPPOLYTI, qui oratione de consummatione mundi docet, Antichristum se ipsum Diabolum, qui de falsa Virgine falsam carnem assumpsit. Ut enim verbum Dei, quod est ipsa veritas, de vera Virgine veram carnem assumpsit: Ita probabile existimavit Hippolytus, Diabolum qui est pater mendacij, simulaturnam carnem humanam ex Virgine assumpsisse. Refellitur hæc sententia, tum quia 2. Thess. 2. vocatur Antichristus homo, tum etiam quia Patres ceteri communi consensu scribunt, Antichristum verum hominem futurum.

TERTIVS error est, Antichristum futurum quidem verum hominem, sed simul etiam Diabolum, per incarnationem Diaboli, quomodo Christus per incarnationem est Deus & homo. Referunt & refellunt hunc errorem Hieronymus in cap. 7. Daniel. Beda in cap. 13. Apocal. & Damascenus lib. 4. cap. 27.

Hanc sententiam Origenes possibilem esse credit, quippe qui tomo 5. in Ioan. asseruit, aliquot Angelos vere esse incarnatos. quem refellit Hieronymus in præfatione in Michiam, & in cap. 1. Aggæi. Ac sine dubio erronea est necesse est, potest persona aliqua creata, ac proinde finita duas naturas perfectas sustentare; ut potest verbum Dei, quod infinitum est. Neque de hoc iam inter Theologos controversia est. Non etsi alij doceant, id omnino implicare contradictionem, sed verò doceant, non implicare: tamen in eo omnes conveniunt, non posse id fieri viribus solius creaturæ, qualis Diabolum est.

QUARTVS error est, Neronem resurrecturum, & ipsum futurum Antichristum, vel certè illum adhuc vivere & servari occultè in vigore iuuenilis ætatis, & suo tempore appariturum. Insinuat hunc errorem Sulpitius lib. 2. sacræ historiarum: tamen in 2. lib. Dialogi de virtutibus S. Martini scribit aperte, non ipsum Neronem fore Antichristum, sed cum Antichristo venturum, & ab Antichristo tandem perimendum. Sed, quia hæc omnia sine vlla ratione dicuntur, merito hæc sententia

sententiam miram præsumptionem vocat B. Augustinus lib. 20. de ciuit. Dei, cap. 19.

Præter hos errores sunt duæ sententiæ probabiles sanctorum Patrum de generatione Antichristi. PRIMA est, Antichristum de fornicaria muliere nasciturum, non ex legitimo matrimonio. Docent hoc DAMASCENVS lib. 4. cap. 27. & quidam alij, sed cum non possit ex Scripturis ostendi, est quidem probabile, non tamen certum.

SECUNDA sententia est, Antichristum nasciturum de tribu Dan. Asserit hoc IRENAEVS lib. 5. Hippolytus martyr in oratione de mundi consummatione. Ambrosius lib. de benedictionibus Patriarcharum, cap. 7. Augustinus quæst. 22. in Iosue. Prosper de promissionibus, & prædictionibus Dei, parte 4. Theodoretus quæst. 109. in Gen. Gregorius lib. 31. moralium, cap. 10. Beda, Rupertus, Aretas, Richardus, & Anselmus in Apocal. cap. 7. Probant ex illo Genes. 49. *Fiat Dan coluber in via, cerastes in semita, &c.* Item ex illo Hierem. 8. *Ex Dan audiui mus fremitum equorum eius, &c.* Denique ex eo quod Apocal. 7. vbi signantur ab Angelo duodecim millia ex omnibus tribu filiorum Israël, omittitur tribus Dan: quod videtur factum in odium Antichristi.

Hæc sententia est valde probabilis propter tantorum Patrum auctoritatem, non tamen omnino certa; tum, quia plerique eorum Patrum, non dicunt hoc se scire, sed probabile esse insinuant; tum, quia nulla earum Scripturarum conuincit. Nam in primis Gen. 49. videtur Iacob ad literam loqui de Samson, cum ait: *Fiat Dan coluber in via, cerastes in semita, & mordeat ungulas equi, ut cadat ascensor eius retro.* Samson enim fuit de tribu Dan, & fuit verè Philistæis tanquam coluber in via. Nam vbiq; eis occurrebat, eosq; vexabat. Ita exponit Hieronymus in quæstionibus Hebraicis. Et videtur sanè Iacob benè precari filio suo, cum hæc dicit, & proinde non malum, sed bonum prædicere.

Quod si ad Antichristum allegoricè id accommodetur, non poterit argumentum duci nisi probabile, quale ex mysticis sensibus ducitur. Hieremias autem cap. 8. sine dubio non loquitur de Antichristo, neq; de tribu Dan; sed de Nabuchodonosor, qui venturus erat, ad Hierusalem euertendam, per eam regionem quæ dicebatur Dan; vt ibi Hieronymus rectè

bbb

exponit:

exponit. Cur autem Apocal. 7. omittatur Dan, non satis est
stat; præsertim cum etiam Ephraim sit omisus, cuius tribus
vna est ex maximis.

Præter hæc duo probabilia, sunt alia duo certissima: Vnum
Antichristum præcipuè propter Iudæos venturum, & ab
tanquam Messiam recipiendum: Alterum, ex Gente Iudæo-
rum nasciturum, & circumcidendum, & Sabbathum obli-
uaturum, saltem ad tempus. Illud primum, habetur tum
Euangelio Ioan. 5. vbi Dominus Iudæis dicit: *Ego Veni in
nunc nomine Patris mei, & non recepistis me: Si alius Venit in
nunc nomine suo, illum recipietis.* Quem locum de Antichristo acci-
dere, supra demonstrauimus in secundo capite, tum ex Apo-
stolo 2. Thess. 2. *Eò quòd caritatem Veritatis non receperunt,
& saluti suæ, idè mittet illis Deus operationem erroris, ut
credant mendacio, &c.* Hunc locum CALVINVS, & alij hereti-
ci in commentariis horum verborum, de nobis exponunt
qui, quia non recepimus ipsorum Euangelium, ab Antichri-
sto Romano seduci sinimur. At in primis nullos profertur
testes: Nos verò habemus à nostra parte omnes interpretes, qui
de Iudæis exponunt. Vide Ambrosium, Chrysostrum, Theo-
doretum, Theophylactum, Oecumenium.

Præter hos sic ait HIERONYMVS quæst. II. ad Augustinum
*Faciet, inquit, hæc omnia Antichristus, non cum virtute, sed
concessione Dei propter Iudæos. Et quia noluerunt recipere ve-
ritatem Veritatis; hoc est, spiritum Dei per Christum, sed
uatore suscepto salui fierent; Mittet illis Deus non operationem
sed ipsam operationem; id est, fontem erroris, ut credant men-
dacio, etc.* Et etiam sine commentariis tot Patrum res ipsa
testatur, Apostolum loqui de Iudæis. Ipse enim dicit mittendum
Antichristum ad eos, qui Christum recipere noluerunt. *Quis
sunt autem qui magis debuerunt, & noluerunt Christum re-
cipere, quam Iudæi? Vbi etiam est annotandum, Apostolum
non dixisse, quia veritatem non recipient; sed quia non rece-
perunt. Loquitur igitur de illis qui prædicatæ Christo & Apo-
stolis credere noluerunt. Constat autem Apostolorum tem-
pore Gentiles cupidissimè Euangelium recepisse: Iudæos au-
tem recipere noluisse.*

Ad hæc, præter Hieronymum & alios iam citatos, idem
docent omnes alij Patres, vt Irenæus lib. 5. Hippolytus martyr

in oratione de consummatione mundi. **Theodoretus** in Epitome diuinorum decretorum, cap. de Antichristo. **Sulpitius** ex B. Martino libro 2. Dialogi. **Cyrillus** catechesi 15. **Hilarius** can. 25. in Matth. **Ambrosius** lib. 10. in Luc. in cap. 21. **Chrysostomus**, **Augustinus**, & **Cyrillus Alexandrinus**, in cap. 5. Ioan. **Gregorius** lib. 31. moral. cap. 10. **Damasceus** lib. 4. cap. 27. Et ratio etiam id suadet.

Nam Antichristus sine dubio illis in primis se adiunget, qui parati sunt eum recipere: At Iudæi sunt eiusmodi, qui expectant Messiam Regem temporalem, qualis erit Antichristus; Gentiles enim neminem expectant. Christiani autem expectant quidem Antichristum, sed cum metu & terrore, non cum gaudio & desiderio. Sicut ergo Christus primùm ad Iudæos venit, quibus erat promissus, & à quibus expectabatur, & deinde adiunxit sibi etiam Gentes: Ita quoque Antichristus ad Iudæos primùm accedet, à quibus expectatur, & deinde paulatim omnes Gentes sibi subiiciet.

Antichristus Iudæus

IA M verò quod Antichristus sit futurus Iudæus, & circumciscus, certum est, & deducitur primùm ex dictis. Nam Iudæi nunquam reciperent hominem non Iudæum, aut incircumciscum pro suo Messia. Immo etiam quia Iudæi expectant Messiam ex familia Dauid, & tribu Iuda, sine dubio Antichristus, licet verè sit de tribu Dan, finget se esse de familia Dauid. **DEINDE** omnes veteres clarissimè docent, Antichristum fore Iudæum; vt illi duodecim paulò antè citati, qui dicunt eum futurum ex tribu Dan. Et præterea **Ambrosius**, qui in 2. Thesal. 2. asserit, eum fore circumciscum; & **Hieronymus**, qui in cap. 11. Daniel. dicit, eum de populo Iudæorum nasciturum; & **S. Martinus** apud **Sulpitium** lib. 2. Dialog. qui ait, Antichristum imperaturum, vt omnes secundum legem circumcidantur; & **Cyrillus**, qui catechesi 15. asserit, eum valde studiosum futurum templi Hierosolymitani, vt se de progenie Dauid esse ostendat. Denique & **Gregorius**, qui lib. 11. epist. 3. dicit, Antichristum futurum etiam Sabbathi, & aliarum cærimoniarum Iudaicarum cultorem.

Ex his habemus demonstrationem euidentissimam, quòd Papa non sit Antichristus. Nam ab anno sexcentesimo sexto, quo aduersarij dicunt Antichristum venisse, constat nullum Pontificem fuisse Iudæum, nec Gente, nec religio-

ne, nec villo modo: Constat etiam Pontificem nunquam ha-
ctenus à Iudæis fuisse pro Messia susceptum, sed è contrariis
pro hoste & persecutore præcipuo haberi. Vnde ipsi in oratio-
nibus quotidianis Deum precantur, vt det Pontifici vni-
ti bonam mentem erga Iudæos, & vt in diebus illius mittat
Messiam, qui nimirum eos liberet de potestate Pontificis, &
Episcopum, qualis in primis est summus Pontifex, ipsi vocant
קַדְשֵׁי, quod Syriacè caudam significat, & opponitur capiti.
Quia enim nos Episcopum vocamus caput populi, illi è con-
trario caudam per contumeliam vocant, tantum abest, vt pe-
rati sint Pontificem summum pro Messia recipere.

Denique R. Leui Gerson, cap. 7. & 11. Danielis, omnia que
dicuntur de Antichristo, exponit de Pontifice Romano, quem
etiam, alterum Pharaonem appellat, & Messia venturo op-
ponit. Vide orationes Mahafor, fol. 26.

CAPVT XIII.

De sede Antichristi.

VANTVM ad sextum, aduersarij audacter asserunt, sedem præcipuam Antichristi esse Romam, siue Cathedram Apostolicam Romæ fundam. Dicunt enim, Antichristum inuasurum sedem beati Petri, & eam euecturum ad summum quoddam fastigium, & inde toti Ecclesiæ præsideat, & tyrannicè dominetur. Eodem quod Roma sit vrbs regia Antichristi, probant ex Apocal. 17. vbi Ioannes loquens de sede Antichristi, dicit esse urbem magnam, quæ sedet super septem colles, & quæ habet regnum super Reges terræ.

Quod autem Romæ, non in Palatio Neronis, sed in ipsa Ecclesia, sedem suam sit habiturus Antichristus, probant ex Paulo, qui 2. Theff. 2. dicit, Antichristum *sedesurum in templo Dei*. Cùm enim absolutè dicit, *in templo Dei*, intelligit verum templum veri Dei. tale autem non est, nisi Christi Ecclesia. Nam templa Gentilium sunt vera templa, sed demonum, non Dei; templum autem Iudæorum erat quidem Dei, sed iam desierat esse templum, cùm desisset sacrificium & sacerdotium Iudaicum. Hæc enim tria ita sunt coniuncta, vt vnum sine alio esse non possit. Præterea templum illud Iudæorum